

Πίσω από το ecstasy του Βαρουφάκη, κρύβεται μία χώρα βουτηγμένη στα ναρκωτικά και την υποκρισία.



Το ζήτημα των ναρκωτικών στην Ελλάδα έρχεται συχνά στο προσκήνιο με αφορμή την επικαιρότητα, όπως συνέβη πρόσφατα με τη κλήση σε κατάθεση του Γιάννη Βαρουφάκη για δήλωση του περί χρήσης ecstasy πριν από περισσότερα από 30 χρόνια. Η περίπτωση αυτή φέρνει στην επιφάνεια την απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στις επίσημες τοποθετήσεις και την κοινωνική πραγματικότητα. Συχνά, το ζήτημα των ναρκωτικών χρησιμοποιείται ως πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης, την ίδια στιγμή που οι δομές απεξάρτησης αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις και οι χρήστες οδηγούνται σε μεγαλύτερο κοινωνικό αποκλεισμό.

Τα παραπάνω αποτελούν συμπτώματα μιας ευρύτερης παθογένειας: της εργαλειοποίησης του ζητήματος των ναρκωτικών για την άσκηση πολιτικής πίεσης, την ίδια στιγμή που οι δομές απεξάρτησης απαξιώνονται και οι χρήστες περιθωριοποιούνται περαιτέρω. Η [σημερινή τοποθέτηση του Σωτήρη Λαινά](#), ενός ειδικού με μακρά εμπειρία στο πεδίο, με αφορμή την κλήση του Βαρουφάκη στην αστυνομία, υπογραμμίζει την υποκρισία ενός συστήματος που εργαλειοποιεί την χρήση, ενώ ταυτόχρονα αποτυγχάνει παταγωδώς να διαχειριστεί την κρίση της ουσιοεξάρτησης σε επίπεδο δημόσιας υγείας.

Η κρατική υποκρισία εκδηλώνεται μέσω μιας διπλής στρατηγικής: από τη μία πλευρά, η αυστηρή νομοθετική καταστολή και η ποινικοποίηση της χρήσης, και από την άλλη, μια επικοινωνιακή διαχείριση που προβάλλει τη “συμπόνια” προς τους τοξικοεξαρτημένους αλλά που στερείται ουσίας. Το κράτος επιλέγει να εστιάζει στην ορατότητα του προβλήματος μόνο όταν αυτό εξυπηρετεί επικοινωνιακούς στόχους ή την ανάγκη για «καθαρισμό» περιοχών προς όφελος της τουριστικής ανάπτυξης.

Μία δομική ανάλυση του φαινομένου αποκαλύπτει ότι η εξάρτηση στην Ελλάδα δεν είναι ένα ομοιόμορφο πρόβλημα, αλλά μια βαθιά ταξική πραγματικότητα, όπου η πρόσβαση στη θεραπεία και η αντιμετώπιση από τους διωκτικούς μηχανισμούς καθορίζονται από την οικονομική ισχύ του ατόμου.

Όσα ακολουθούν επιχειρούν να χαρτογραφήσουν αυτή την πραγματικότητα, συνθέτοντας στοιχεία από τις ετήσιες εκθέσεις του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΠΝ), τις αναλύσεις λυμάτων του ΕΚΠΑ και τις μελέτες για την επίδραση των κοινωνικών

συνθηκών (κυρίαρχα) της πανδημίας στην κατανάλωση ουσιών. Πέρα από τον μιντιακό θόρυβο και την υποκρισία, αυτό που αναδεικνύεται αν κοιτάξει κανείς τα στοιχεία είναι η αποτυχία των κρατικών πολιτικών και η σκόπιμη αποδυνάμωση των δημόσιων δομών απεξάρτησης προς όφελος ενός συγκεντρωτικού και τεχνοκρατικού μοντέλου διαχείρισης.

Η Ακτινογραφία της Χρήσης στην Ελλάδα: Στατιστικά Δεδομένα και Τάσεις

Η κατάσταση της τοξικοεξάρτησης στην Ελλάδα, όπως αποτυπώνεται στις πλέον πρόσφατες εκθέσεις του ΕΚΤΕΠΝ, δείχνει μια ανησυχητική σταθερότητα στη χρήση υψηλού κινδύνου, παρά τις συνεχείς νομοθετικές παρεμβάσεις. Τα πρόσφατα στοιχεία του 2022 και 2023 καταδεικνύουν ότι ο αριθμός των ατόμων που εισέρχονται σε θεραπεία παραμένει υψηλός, ωστόσο η φύση των ουσιών και τα προφίλ των χρηστών μεταβάλλονται, επηρεασμένα από τις οικονομικές συνθήκες και την κοινωνική απομόνωση που επέβαλε η πανδημία.

Πίνακας 1: Βασικοί Δείκτες Εξάρτησης στην Ελλάδα (2022-2023)

Δείκτης	Δεδομένα 2022/2023	Παρατηρήσεις
Συνολικές Δομές Θεραπείας	129 μονάδες	Περιλαμβάνουν μονάδες υποκατάστασης και στεγνά προγράμματα
Χρήστες σε Σωφρονιστικά Καταστήματα	879 ωφελούμενοι	Μόνο 56 εντάχθηκαν σε θεραπεία εκτός φυλακής
Κυρίαρχη Ουσία Εισαγωγής (Public)	Ηρωίνη / Οπιοειδή	Παραμένει η κύρια αιτία αίτησης θεραπείας στις δημόσιες δομές
Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες (NPS)	Αυξητική τάση	Διάθεση μέσω διαδικτύου και πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης
Θάνατοι από Υπερβολική Δόση	Σταθερά υψηλοί	Συνδέονται συχνά με την πολυτοξικομανία και την έλλειψη άμεσης παρέμβασης

Η ανάλυση των στοιχείων δείχνει ότι η ηρωίνη παραμένει η «ουσία της φτώχειας», κυριαρχώντας στα αιτήματα θεραπείας των δημόσιων οργανισμών όπως ο ΟΚΑΝΑ και το ΚΕΘΕΑ. Ωστόσο, υπάρχει μια σαφής μείωση στον ετήσιο αριθμό των νέων περιπτώσεων θεραπείας, η οποία δεν πρέπει να ερμηνεύεται απαραίτητα ως μείωση της χρήσης, αλλά ενδεχομένως ως δυσκολία πρόσβασης στις δομές ή ως στροφή σε άλλες, λιγότερο «παραδοσιακές» ουσίες που δεν οδηγούν άμεσα σε αίτημα για απεξάρτηση. Η πολυτοξικομανία, δηλαδή η ταυτόχρονη χρήση παράνομων ουσιών, αλκοόλ και

ψυχοφαρμάκων, αποτελεί πλέον τον κανόνα και όχι την εξαίρεση, περιπλέκοντας το θεραπευτικό έργο.

Επιπλέον, η κατάσταση στα σωφρονιστικά καταστήματα είναι ενδεικτική της αποτυχίας του συστήματος. Παρόλο που 879 κρατούμενοι έλαβαν συμβουλευτικές υπηρεσίες το 2022, ο εξαιρετικά μικρός αριθμός (56 άτομα) που κατάφερε να μεταβεί σε θεραπευτικό πρόγραμμα εκτός φυλακής αναδεικνύει ότι η φυλακή λειτουργεί περισσότερο ως αποθήκη χρηστών παρά ως χώρος επανένταξης. Η έλλειψη διασύνδεσης μεταξύ του σωφρονιστικού συστήματος και των δομών υγείας εντείνει τον κύκλο της υποτροπής και της εγκληματικότητας που συνδέεται με την ανάγκη για τη δόση.

Η Πανδημία ως Επιταχυντής: Η «Κρυφή» Επιδημία των Λυμάτων

Η περίοδος της πανδημίας COVID-19 λειτούργησε ως ένα τεράστιο κοινωνικό πείραμα, τα αποτελέσματα του οποίου αποτυπώθηκαν με ακρίβεια στα λύματα της Αττικής. Η έρευνα του Εργαστηρίου Αναλυτικής Χημείας του ΕΚΠΑ, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Νίκου Θωμαΐδη, παρείχε αδιάψευστα στοιχεία για το πώς ο εγκλεισμός και η ψυχολογική πίεση μεταφράστηκαν σε ραγδαία αύξηση της κατανάλωσης ψυχοδραστικών ουσιών.

Η χρήση κοκαΐνης στην Αττική παρουσίασε μια δραματική αύξηση, τριπλασιαζόμενη από την αρχή της πανδημίας έως τον Μάρτιο του 2021. Η ουσία αυτή, που παραδοσιακά συνδέεται με υψηλότερα οικονομικά στρώματα και τη νυχτερινή διασκέδαση, φαίνεται πως «εισέβαλε» στον οικιακό χώρο κατά τη διάρκεια των lockdowns. Η ημερήσια κατανάλωση κοκαΐνης στην Αθήνα υπολογίζεται πλέον σε 1,5 κιλό, ένα νούμερο που υποδηλώνει μια ευρεία και κανονικοποιημένη χρήση σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού.

Ακόμη πιο εντυπωσιακή ήταν η αύξηση της αμφεταμίνης, η οποία εκτοξεύθηκε κατά 650% κατά την περίοδο της καραντίνας. Η άνοδος αυτή συνδέεται πιθανώς με την αναζήτηση διεγερτικών ουσιών που μπορούν να παρασκευαστούν ευκολότερα ή να διακινηθούν χωρίς την ανάγκη φυσικής παρουσίας σε πιάτσες, καθώς και με την ανάγκη για τόνωση της διάθεσης σε περιβάλλοντα παρατεταμένης απομόνωσης.

Παράλληλα με τα παράνομα ναρκωτικά, τα λύματα αποκάλυψαν μια τρομακτική αύξηση στη χρήση ψυχοφαρμάκων. Η κατανάλωση αντικαταθλιπτικών και αντιψυχωσικών αυξήθηκε έως και 60%, ενώ η χρήση αγχολυτικών όπως η αλπραζολάμη (Xanax) παρέμεινε σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα.

Πίνακας 2: Κατανάλωση Ουσιών στα Λύματα της Αττικής

(2020-2021)

Κατηγορία Ουσίας	Μεταβολή κατά την Πανδημία	Σημειώσεις
Κοκαΐνη	+300%	Τριπλασιασμός χρήσης στην Αττική
Αμφεταμίνη	+650%	Ραγδαία αύξηση κατά το πρώτο lockdown
Μεθαμφεταμίνη	+37%	Σταθερά αυξητική τάση από το 2010
MDMA (Ecstasy)	-38%	Μείωση λόγω κλεισίματος clubs και bars
Αντικαταθλιπτικά	+60%	Αντανάκλαση της επιδείνωσης της ψυχικής υγείας
Χanax (Αλπραζολάμη) ~10 εκατ. χάπια/μήνα		Σταθερά υψηλή κατανάλωση στην Περιφέρεια Αττικής

Αυτά τα ευρήματα αναδεικνύουν μια «πανδημία ουσιών μέσα στην πανδημία». Η ελληνική κοινωνία, ήδη εξαντλημένη από μια υπερδεκαετή οικονομική κρίση, βρήκε στις ουσίες -νόμιμες και παράνομες- έναν μηχανισμό διαχείρισης του συλλογικού τραύματος. Η κρατική υποκρισία εδώ έγκειται στο γεγονός ότι, ενώ τα επιστημονικά δεδομένα προειδοποιούσαν για αυτή την κατάσταση, η πολιτική απάντηση περιορίστηκε σε αυστηρότερα μέτρα αστυνόμευσης και στην περαιτέρω ιατρικοποίηση της κοινωνικής δυσaréσκειας.

Ταξική Ανάλυση της Χρήσης: Η Διαίρεση του «Πεζοδρομίου» και του «Σαλονιού»

Η χρήση ναρκωτικών στην Ελλάδα δεν είναι ένα φαινόμενο που πλήττει εξίσου όλες τις κοινωνικές τάξεις. Αντίθετα, η επιλογή της ουσίας, ο τρόπος χρήσης και, κυρίως, οι δυνατότητες θεραπείας και οι συνέπειες της καταστολής ακολουθούν μια αυστηρά ταξική γραμμή.

Για την οικονομική ελίτ και τα ανώτερα μεσαία στρώματα, η χρήση ουσιών όπως η κοκαΐνη ή η ποιοτική κάνναβη αποτελεί μέρος ενός «lifestyle» που συχνά παραμένει αόρατο στις διωκτικές αρχές. Η χρήση γίνεται σε ιδιωτικούς χώρους, γραφεία ή κλειστά clubs, και σπάνια συνδέεται με την εγκληματικότητα του δρόμου. Οι χρήστες αυτοί θεωρούνται συχνά «λειτουργικοί» και, αν αποφασίσουν να ζητήσουν βοήθεια, έχουν την οικονομική δυνατότητα να απευθυνθούν σε ιδιωτικά κέντρα απεξάρτησης, όπου η θεραπεία παρέχεται με όρους απόλυτης εχεμύθειας και πολυτέλειας, χωρίς τις λίστες αναμονής του δημόσιου συστήματος.

Στην άλλη πλευρά του φάσματος, οι περιθωριοποιημένοι χρήστες, οι άνεργοι και οι άστεγοι στρέφονται σε ουσίες χαμηλού κόστους και εξαιρετικής τοξικότητας. Το σίσα, το λεγόμενο «ναρκωτικό της κρίσης», αποτελεί το τραγικότερο παράδειγμα. Παρασκευάζεται από κρυσταλλική

μεθαμφεταμίνη αναμεμειγμένη με υγρά μπαταρίας ή χλωρίνη και πωλείται σε εξευτελιστικές τιμές (2-3 ευρώ η δόση). Η χρήση του προκαλεί ραγδαία σωματική φθορά και ψυχωσικά επεισόδια, ενώ η ανάγκη για τη δόση οδηγεί τους χρήστες στον δημόσιο χώρο, καθιστώντας τους εύκολους στόχους για την αστυνομία και την επικοινωνιακή εκμετάλλευση.

Η ταξική διάσταση επεκτείνεται και στις δυνατότητες στήριξης. Ενώ το κράτος προωθεί τη «μείωση της βλάβης» (υποκατάστατα) ως την κύρια λύση για τους χρήστες του δρόμου, τα «στεγνά» προγράμματα (όπως το 18 ΑΝΩ ή οι κοινότητες του ΚΕΘΕΑ), που στοχεύουν στην πλήρη απεξάρτηση και κοινωνική επανένταξη, βλέπουν τα κονδύλια και το προσωπικό τους να μειώνονται.

Πίνακας 3: Ταξικά Χαρακτηριστικά της Χρήσης και της Θεραπείας

Κοινωνική Τάξη	Κυρίαρχες Ουσίες	Χώρος Χρήσης	Δυνατότητες Θεραπείας	Αντιμετώπιση από το Κράτος
Ανώτερη / Ελίτ	Κοκαΐνη, MDMA, Φαρμακευτικά	Ιδιωτικός, κλειστά clubs	Ιδιωτικές κλινικές (εσωτερική νοσηλεία)	Ανοχή, "ιατροποίηση" του προβλήματος
Μεσαία	Κάνναβη, Χαναχ, Κοκαΐνη	Οικιακός, νυχτερινή διασκέδαση	Ιδιωτικές συνεδρίες, Πολυδύναμα Κέντρα	Στιγματισμός ανάλογα με την ορατότητα
Χαμηλή / Περιθώριο	Σίσα, Ηρωίνη, Νοθευμένα συνθετικά	Δημόσιος (πιάτσες), εγκαταλελειμμένα κτίρια	Δημόσιες δομές (ΟΚΑΝΑ/ΚΕΘΕΑ), λίστες αναμονής	Καταστολή, πογκρόμ, επικοινωνιακή εκμετάλλευση

Αυτή η διαίρεση δημιουργεί δύο παράλληλους κόσμους. Στον έναν, η εξάρτηση είναι μια «κακοτυχία» που διορθώνεται με ακριβές θεραπείες. Στον άλλον, είναι ένα «έγκλημα» ή μια «ατομική αποτυχία» που τιμωρείται με εγκλεισμό ή κοινωνικό θάνατο.

Η κρατική υποκρισία

Ένα από τα πιο ηχηρά παραδείγματα της κρατικής υποκρισίας ήταν η επίσκεψη της πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, σε «πιάτσα» τοξικοεξαρτημένων στην Ομόνοια. Η κίνηση αυτή, η οποία σχεδιάστηκε ως μια πράξη ανθρωπισμού, επικρίθηκε έντονα από ειδικούς ως μια κυνική επικοινωνιακή επιχείρηση.

Η τότε Πρόεδρος φωτογραφήθηκε ανάμεσα σε εξαθλιωμένους ανθρώπους, σε ένα περιβάλλον που λίγες ώρες πριν είχε «καθαριστεί» από την αστυνομία για να είναι ασφαλές το πέρασμά της. Η

Κατερίνα Μάτσα, υπεύθυνη τότε του 18 ΑΝΩ, κατήγγειλε ότι τέτοιες επισκέψεις συνοδεύονται από «πογκρόμ» κατά των χρηστών πριν και μετά την παρουσία των επισήμων, με στόχο την προσωρινή απόκρυψη του προβλήματος από το οπτικό πεδίο των πολιτών.

Το πλέον προβληματικό στοιχείο της επίσκεψης ήταν η ρητορική που την συνόδευε. Σε ανάρτησή της, η Πρόεδρος αναφέρθηκε στην «άρνηση» των χρηστών να προσεγγίσουν τις δομές, παρουσιάζοντας την τοξικοεξάρτηση ως ένα πρόβλημα «ατομικής ευθύνης». Αυτή η προσέγγιση αγνοεί εσκεμμένα το γεγονός ότι οι δημόσιες δομές είναι υποστελεχωμένες, οι λίστες αναμονής για αποτοξίνωση (detox) παραμένουν μεγάλες και τα προγράμματα επανένταξης υποχρηματοδοτούνται. **Το κράτος, δηλαδή, κατηγορεί τον χρήστη επειδή δεν χρησιμοποιεί τις δομές που το ίδιο το κράτος απαξιώνει.**

Η υποκρισία ολοκληρώνεται με τη στάση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία αναπαρήγαγαν τις εικόνες της «συμπονετικής» Προέδρου, χωρίς να αναφέρουν ποτέ τις περικοπές στα κονδύλια για την απεξάρτηση ή τις καταγγελίες για την αστυνομική βία στις πιάτσες. Η εξάρτηση μετατρέπεται έτσι από ένα σύνθετο κοινωνικό και πολιτικό ζήτημα σε ένα «φόντο» για την ενίσχυση του προφίλ της εξουσίας.

Η δημιουργία το 2024 του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (ΕΟΠΑΕ) αποτελεί την κορύφωση της προσπάθειας για τον απόλυτο κρατικό έλεγχο και την ομογενοποίηση των θεραπευτικών μοντέλων στην Ελλάδα. Η διοικητική συνένωση του ΚΕΘΕΑ, του ΟΚΑΝΑ και άλλων δημόσιων προγραμμάτων (όπως το 18 ΑΝΩ και το ΑΡΓΩ) σε ένα ενιαίο ΝΠΙΔ έχει προκαλέσει σφοδρές αντιδράσεις.

Μέχρι σήμερα, η Ελλάδα διέθετε ένα δίκτυο υπηρεσιών που προσέφερε διαφορετικές προσεγγίσεις: το ΚΕΘΕΑ επικεντρωνόταν στις στεγνές θεραπευτικές κοινότητες και την αυτοβοήθεια, ο ΟΚΑΝΑ στη μείωση της βλάβης μέσω υποκατάστατων, και το 18 ΑΝΩ στην ψυχοκοινωνική απεξάρτηση εντός του ΕΣΥ. Η συνένωση υπό τον ΕΟΠΑΕ καταργεί την αυτονομία αυτών των φορέων και επιβάλλει ένα «λογιστικό» μοντέλο διαχείρισης, όπου η επιτυχία μετριέται με κλίνες και αριθμούς, και όχι με την ποιότητα της θεραπείας.

Η θεσμική αυτή αλλαγή ανοίγει την πόρτα στην ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών απεξάρτησης. Όταν οι δημόσιες δομές ομογενοποιούνται και υποβαθμίζονται, ο ιδιωτικός τομέας σπεύδει να καλύψει το κενό, προσφέροντας υπηρεσίες σε όσους έχουν την οικονομική δυνατότητα να πληρώσουν. Οι εργαζόμενοι στο πεδίο προειδοποιούν ότι η συγχώνευση θα οδηγήσει σε συρρίκνωση του δυναμικού και στη δημιουργία ενός δυσκίνητου γραφειοκρατικού μηχανισμού που θα βρίσκεται μακριά από τις πραγματικές ανάγκες των χρηστών.

Πίνακας 4: Οι Θεσμικές Αλλαγές στο Πεδίο των Εξαρτήσεων

Φορέας / Κατάσταση	Παλαιό Μοντέλο	Νέο Μοντέλο (ΕΟΠΑΕ)	Επιπτώσεις
--------------------	----------------	---------------------	------------

ΚΕΘΕΑ	Αυτοδιοίκητο, Στεγνά Προγράμματα	Αποκεντρωμένη μονάδα ΕΟΠΑΕ	Απώλεια αυτονομίας και φιλοσοφίας
ΟΚΑΝΑ	Μείωση Βλάβης, Υποκατάσταση	Αποκεντρωμένη μονάδα ΕΟΠΑΕ	Συγκεντρωτισμός, γραφειοκρατία
18 ΑΝΩ / ΑΡΓΩ	Ενταγμένα στο ΕΣΥ / Ψυχιατρεία	Μεταφορά στο ΝΠΙΔ ΕΟΠΑΕ	Αποκοπή από το δημόσιο σύστημα υγείας
Χρηματοδότηση	Κρατικός Προϋπολογισμός & ΕΣΠΑ	Κεντρική διαχείριση πόρων	Εξάρτηση από προσωρινά κονδύλια

Η κρατική πολιτική φαίνεται να κινείται σε μια κατεύθυνση όπου η απεξάρτηση παύει να είναι κοινωνικό δικαίωμα και μετατρέπεται σε ένα εμπορεύσιμο προϊόν ή μια υπηρεσία «ελάχιστης φροντίδας» για τους φτωχούς.

Η Ποινικοποίηση της Απεξάρτησης: Η Περίπτωση Βαρουφάκη

Η δίωξη του Γιάννη Βαρουφάκη, παρουσιάστηκε από την κυβέρνηση και τα ΜΜΕ ως ένα ζήτημα προστασίας των πολιτών από την προτροπή σε χρήση. Χαρακτηριστική η ανάρτηση Γεωργιάδη που μεταξύ άλλων λέει:

«Αν κάποιο παιδί πάρει ecstasy επειδή είδε αυτόν το βλάκα και πεθάνει; Ακόμα και μισό χάπι μπορεί να προκαλέσει θάνατο, μπορεί να προκαλέσει εγκεφαλικό, ανακοπή. Υπάρχουν κάποια όρια στον καθωσπρεπισμό. Δεν είναι ελαφρότητα. Αν το δικό σου παιδί πάρει, θα το πεις ελαφρότητα; Το παιδί, στην εφηβεία που είναι, ακολουθεί τα είδωλά του. Μια από τις ευθύνες που έχουν, όσοι διατυπώνουν δημόσιο λόγο, είναι να αντιλαμβάνονται ότι επηρεάζουν ανθρώπους»

Για μία ακόμη φορά, αναδεικνύεται η προτεραιότητα που δίνει η κυβέρνηση στα “δυσνητικά” παιδιά που θα κάνουν ναρκωτικά και όχι στα υπαρκτά παιδιά (από την εφηβεία μέχρι τα γηρατειά) που έχουν βουτήξει σε αυτά. Με δυναμισμό και ειλικρίνεια, τα γεγονότα αυτά θα πρέπει να αποτελέσουν μία αφορμή για να βγει στο φως η πραγματικότητα της αυταρχικής στροφής της πολιτείας αλλά και του κοινωνικού εθισμού στην χρήση.

Δεν ωφελεί κανέναν να κρύβουμε την πραγματικότητα, να σοκαριζόμαστε όταν όψεις της έρχονται στον δημόσιο διάλογο, να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε τι συμβαίνει στα σπίτια που μένουμε ή στα μπαρς που βγαίνουμε.

Όσο η εξάρτηση αντιμετωπίζεται ως «ατομική επιλογή» και όχι ως αποτέλεσμα κοινωνικού αποκλεισμού, και όσο η θεραπεία μετατρέπεται σε προνόμιο των λίγων, η χρήση των ναρκωτικών στην Ελλάδα θα βαθαίνει.

Η ανάγκη για ένα δημόσιο, δωρεάν και πολυτροπικό σύστημα ενημέρωσης και απεξάρτησης είναι πιο

επιτακτική από ποτέ.

Πηγές:

<https://nikosthomaiddis.gr/%CE%BD-%CE%B8%CF%89%CE%BC%CE%B1%CE%90%CE%B4%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%AE-a%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CF%8E%CE%B4%CE%B7%CF%82-%CE%B1/>

<https://hub.uoa.gr/dramatic-increase-of-up-to-60-in-antidepressants-antipsychotics-and-cocaine-in-attica/>

<https://nikosthomaiddis.gr/%CF%83%CF%84%CE%B1-%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B8%CE%BB%CE%B9%CF%80%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%BA%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA/>

<https://lab.imedd.org/drugs-antidepressants-use-pandemic/>